

Tilinpäätös 2023

Sivistyslautakunta 6.3.2024

raisiō

SISÄLLYSLUETTELO

1. SIVISTYSJOHTAJAN KATSAUS	1
1.1. Sivistyslautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2023	1
1.2. Vapaa-aikalautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2023	2
2. SIVISTYSLAUTAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS	3
2.1. Raision lukio	3
2.2. Perusopetus	4
2.2.1. Friisilän koulu	4
2.2.2. Ihalan koulu	5
2.2.3. Kaanaan koulu	6
2.2.4. Kerttulan koulu	7
2.2.5. Kuloisten koulu	8
2.2.6. Tahvion ja Tikanmaan koulut	9
2.2.7. Vaisaaren koulu	9
2.2.8. Mylly-Antin koulu	10
2.3. Raisio-opisto.....	11
2.4. Varhaiskasvatus	12
3. TALOUSARVION STRATEGIAN JA SITOVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	14
3.1. Sivistyslautakunta	14
3.2. Lukio	16
3.3. Perusopetus	17
3.4. Raisio-opisto.....	19
3.5. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut	20
4. KÄYTTÖTALOUS	22
4.1. Taloudelliset tavoitteet	22
4.2. Käyttötalous.....	23
4.2.1. Hallinto ja hankkeet, tulojen ja menojen toteutumavertailu	24
4.2.2. Oppilashuolto	25
4.3. Käyttötalous lukio, tulojen ja menojen toteutumavertailu	26
4.4. Käyttötalous perusopetus, tulojen ja menojen toteutumavertailu	27
4.5. Käyttötalous Raisio-opisto, tulojen ja menojen toteutumavertailu	28
4.6. Käyttötalous varhaiskasvatus, tulojen ja menojen toteutumavertailu	29
5. KIRJALLINEN SELONTEKO LISTATUISTA KOKONAISUUKSISTA	30
5.1. Olennaiset muutokset lautakunnan tuloperusteissa ja tehtävissä vuonna 2023	30
5.2. Tiivistelmä merkittävistä poikkeamista tilinpäätösvuoden 2023 kaupunginvaltuustossa hyväksytyyn talousarvioon (TAM2023) verrattuna	30
5.3. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä lautakunnan toiminnan ja talouden näkökulmasta	30
6. SOPEUTTAMISTOIMENPITEET	31
7. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA RISKIENHALLINNASTA	32
7.1. Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri.....	32
7.2. Kokonaisvaltainen riskienhallinta	32

7.3. Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet	32
7.4. Seuranta ja arviointi	32
7.5. Raportointi ja viestintä	33
8. RISKIENHALLINTA-ARVIO VUODELTA 2023	34
9. INVESTOINNIT	35

1. Sivistysjohtajan katsaus

Raision kaupungin sivistys- ja vapaa-aikatoimiala saavutti vuoden 2023 aikana sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Sivistyslautakunnan talous toteutui talousarvion mukaisesti tulojen osalta, vaikka Mylly-Antin kotikuntakorvaukset eivät näy sivistyslautakunnan tuloissa. Menoissa ylitettiin talousarvio varhaiskasvatuksen palvelusetelikulujen nousun takia. Vapaa-aikalautakunnan talous toteutui talousarviota paremmin, tulot ylittyivät ja menot alittuivat suunnitellusta. Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä ei pystytty lapsimäärän kasvun ja ikärakenteen vuoksi toteuttamaan. Eläköitymisistä suunnitellut säästöt liikunta- ja nuorisopalveluissa eivät ole toteutuneet.

Poikkeusvuosien jälkeen toiminta on palannut normaalille tasolle ja palveluiden käyttöluvut ovat palanneet aiemmalle tasolle ja jopa kasvaneet. Kehittämistoiminta on ollut aktiivista kaikilla toimialan palvelualueilla.

1.1. Sivistyslautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2023

Varhaiskasvatuksessa lasten ja henkilöstön suhdeluku lasten iästä johtuen kasvatti tilojen ja henkilöstön määrän tarvetta ja samalla myös toimintakuluja. Kunnaankadun päiväkotia aloitti toimintansa tammikuussa helpottamaan tilapulaa. Yksityisen palveluntuottajan toiminnan lakattua aloitti Venheenkadun päiväkotia toimintansa kunnallisena päiväkotina elokuussa. Palveluverkkoselvityksen mukaisesti Kuloistenniityn päiväkodin tarveselvitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin toimielinkäsittelyissä.

Varhaiskasvatuksen kolmitasoinen tuki vakiintui käyttöön. Ryhmäkokojen pienentäminen tuen päätösten tarpeiden mukaisesti ei ole paikkatilanteen takia ollut mahdollista. Tukea on toteutettu avustajaresurssein ja hankerahoitusten tuomin lisäresurssein. Kehittämistyötä varhaiskasvatuksessa on tehty hyvän digitaalisen pedagogiikan kehittämiseksi ja toiminnan yksikkökohtaisten erojen tasaamiseksi sekä inklusiivisen pedagogiikan kehittämiseksi osana tuen uudistamista.

Ukrainan sodan vaikutukset näkyvät varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa lisääntyneinä tuen tarpeina, valmistavan opetuksen ryhmien ja S2-opetuksen tarpeen kasvuna. Valmo-ryhmien oppilaita on siirtynyt jatkamaan opintojaan yleisopetuksen luokissa, mikä lisää ohjaajatarvetta yleisopetuksessa.

Tukitoimien tarpeen määrä kokonaisuudessaan jatkoi kasvuaan kasvatuksen ja opetuksen palveluissa. Haasteisiin vastattiin monialaisella yhteistyöllä. Hankerahoituksella voitiin kokeilla uusia työskentelymuotoja ja vakiinnuttaa niistä parhaita käytänteitä osaksi toimintaa. Kouluvalmentajien työnkuvat muotoutuivat oppimisen ja koulukäynnin tukena hyväksi toimintamalliksi. Intensiivisen tuen luokat ja Astella-mallin käyttöönotto perusopetuksessa toivat uusia hyviä tapoja tukea oppilaiden koulunkäyntiä. Tuen prosessien koordinointi ja kehittäminen varmistavat tasalaatuisen tuen mahdollisuudet Raision perusopetuksessa. Tuen strategiaa on työstetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyönä pitkän aikavälin suunnitelmaksi osana toimintakulttuurin strategiaa. Nivelvaihteytyöskentelyn sujuvoittaminen on edelleen kehittämisen kohteena.

Opiskeluhuollon siirryttyä hyvinvointialueelle yhteistyötä Varhan toimijoiden kanssa on tehty aktiivisesti mm. opiskeluhuollon suunnitelman, hyvinvointisuunnitelman ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman parissa. Moniammatillinen opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan edustus on mukana Varhan eri toimintojen yhteistyöryhmissä. Toimialan lasten ja nuorten parissa työskentelevä henkilöstö on suorittanut perhekeskusajokortin, joka tutustuttaa toiminnan muutoksiin. Yhteisövaikuttavuuden toimintamallin kautta on haettu joustavaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä lasten ja nuorten parhaaksi. Opiskeluhuollon palvelut ovat olleet mitoituksen mukaiset toimintavuonna.

Perusopetuksen oppilasmäärä oli 2422, kasvua oppilaiden kokonaismäärässä oli 44 oppilaan verran kasvun keskittyessä alakouluihin. Vaisaaren oppilasmäärä pysyi edellisen vuoden

suuruisena. Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti Tiedonpuiston koulun rakentaminen eteni aikataulussaan. Myllypellon koulun tarveselvitystyöryhmä aloitti työskentelyn elokuussa.

Raision lukion opiskelijamäärä oli 432. Kaksoistutkinnon opiskelijoita oli 50. Keväällä ylioppilastutkinnon suoritti 114 ja syksyllä 26 opiskelijaa. Ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat valtakunnan keskiarvojen tuntumassa. Uutta opetussuunnitelmaa toteuttivat ja laajennetun oppivelvollisuuden piirissä opiskelivat kaikkien vuosikurssien opiskelijat. Yrittäjyyskasvatuksen Raisio Business Race –tapahtuma ja NY24 h –leiri järjestettiin totuttuun tapaan.

Raisio-opisto järjesti 9 449 opetustuntia toimintavuonna, joista 233 tuntia toteutui verkko-opetuksena. Kurseille osallistuneiden määrä nousi noin 6 % edellisestä vuodesta. Erityisesti tietoteknisten valmiuksien, liikunnan ja keramiikan opiskelu kiinnosti kuntalaisia.

1.2. Vapaa-aikalautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2023

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminnot palasivat ennalleen. Kirjaston lainausmäärät kasvoivat, fyysiset kirjastokäynnit laskivat hieman verkkokäyntien lisääntyessä. Raision museo Harkon näyttelytilat Raision Kirjastotalolla toi museon toimintaedellytyksille huomattavan parannuksen. Museon kolmen näyttelyn lisäksi järjestettiin arkeologian seminaari ja useita muita tapahtumia.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku tuotti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsille ja nuorille monipuolisia kulttuurielämyksiä. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tapahtumatuotanto oli runsasta. Lasten ja nuorten lukemista edistäviä tapahtumia järjestettiin 225, maahanmuuttajalasten kielellistä kehitystä tuettiin 86 tapahtumalla. Yhteistyö Varhan ja sosiaalialan opiskelijoiden kanssa tuotti nepsy-teemaisen päivän ja kirjastolle lainattavan nepsy-esinekokoelman. Kirjastotalon tiloja käytettiin aktiivisesti eri tapahtumiin. Ikäihmisten keskusteluryhmä Senioritiistai aloitti toimintansa, ja Eläkeläisfestivaalin ohjelmantuotannossa oltiin mukana.

Valtakunnalliset liikunnan edistämisen ohjelmat liikuttivat raisiolaisia kaikissa ikäryhmissä. Perheliikunnan edistämistyö sai tunnustusta Opetus- ja kulttuuriministeriön palkitsemana. RaiVa ry:n kanssa yhteistyössä toteutettiin Menoa muksuille-perheliikuntaa ja soveltavan liikunnan tapahtumia. Puistotreffeissä yhteistyökumppaneina olivat vanhempainyhdistyksen lisäksi kotoutumis- ja perhekeskuspalvelut. Perheiden liikuntaneuvontaa ja varhaiskasvatuksen yhtenäisiä liikkumisen käytänteitä kehitettiin. Ikäihmisten ohjattujen ryhmien määrät kasvoivat ja toiminta monipuolistui monin tavoin. Uintikeskus Ulpukka toimii kaiken ikäisten liikkumisen keskuksena, käyntimäärät nousivat poikkeusvuosia edeltävälle tasolle.

Raisio Harrastaa -mallin kerhot toimivat kaikilla perusopetuksen kouluilla. Kerhojen ja osallistujien määrä lisääntyi aiemmasta ja toimintaa kehitetään edelleen systemaattisen seurannan ja tiedonkeruun pohjalta. Kaikki perusopetuksen koulut ovat Liikkuva koulu – ohjelmassa mukana. Vaisaassa kehitettiin välituntiliikkumista hankerahoituksen turvin, kouluPT-toiminta käynnistettiin. Loma-ajan leiritoiminta, liikuntaleirit ja erityistä tukea tarvitsevien lasten uintikoulu tarjosivat mielekästä tekemistä lapsille. Liikuntaympäristöjen kehittämisohjelma vuosille 2023-2027 eteni toteutukseen. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstön työhyvinvointia kehitettiin valtakunnallisessa hankkeessa poikkihallinnollisena yhteistyönä. Kaupungin koko henkilöstön liikuntapalveluneuvontaa kehitettiin.

Nuorisopalveluiden toimintaa kehitettiin ympäristökuntien kanssa. Nuorisotilojen toiminta, leirit, retket ja tapahtumat toteutuivat suunnitellusti. Koulunuorisotyö käynnistyi yläkoulussa. Lasten parlamentti ja Nuorisovaltuusto kokoontuivat suunnitellusti. Kohdennettua nuorisotyötä ja pienryhmätoimintaa toteutettiin eri ryhmille. Nuorten työpajatoiminnassa hyvinvointialueen muutokset toivat haasteita ja työpajatoimintaa kehitetään toimivammaksi mm. tilamuutoksin. Etsivä nuorisotyö on kohdennettua palveluohjausta, jolla tuetaan nuoria palveluiden pariin löytämisessä. Nuorisopalvelut organisoivat kaupungin kesätyötoiminnan. Nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kohdennettu hyvinvointiraha käytettiin nuorten toiveiden mukaisiin tapahtumiin.

Raisiossa 27.2.2024
Leena Laakso
sivistysjohtaja

2. Sivistyslautakunnan toimintakertomus

2.1. Raision lukio

Raision lukion opiskelijamäärä oli syyslukukauden alkaessa 432 + 50 kaksoistutkinnon opiskelijaa. Uusia opiskelijoita valittiin yhteishaun perusteella 140 ja lisäksi lukioon otettiin koulua vaihtavia opiskelijoita eri ikäluokissa. Keskiarvoraja lukioon asettui lopulta 7,0 tasolle. Keväällä 2023 valkolakin sai 114 opiskelijaa ja syksyn juhlissa lakitettiin 26 opiskelijaa. Ylioppilaskirjoitusten tulokset myötäilevät valtakunnan keskiarvoa ja Raision lukio sijoittui maakunnassa 12. parhaaksi lukioksi lisäarvon tuottoa mittaavassa vertailussa, joka huomioi nyt valmistuneiden opiskelijoiden sisäänottokeskiarvon.

Vakinainen opettajakuntamme muodostuu 24 lehtorista ja 1 päätoimisesta tuntiopettajasta. Yhteisiä opettajia yläkoulun kanssa on kolme. Kaksi vieraiden kielten opettajaa ja kaksi reaaliaineiden opettajaa ovat sivutoimisia tuntiopettajia.

Opetussuunnitelma ja uudet työ- ja arviointitavat

Vuonna 2023 kaikki opiskelijat noudattivat 2021 käyttöönotettua opetussuunnitelmaa. Neljännen vuoden opiskelijoille on hyväksi luettu tämän uuden opetussuunnitelman mukaiset opintojaksot heidän opetussuunnitelmansa (LOPS2016) kursseiksi.

Raision lukion tekninen valmius YO-kokeiden toteuttamiseen on vakuuttavalla tasolla, ja opiskelijat saavat riittävät valmiudet suoriutua kokeista aineenhallintansa mukaisesti. Liikuntasalin koetila-järjestelyt ovat soveltuneet hyvin myös koronarajoitusten huomioimiseen YO-kirjoitus- ja arviointiviikkokäytössä.

Yrittäjyyskasvatus

Kevätlukukaudella 2023 yrittäjyyslinjalaiset kävivät Yrityskylässä ohjaamassa alakoulun oppilaita kahtena päivänä. Lisäksi he suorittivat loppuun Turun AMK:n kanssa yhteistyössä toteutettavan Yrittäjyiden perusteet opintojakson (5 op), josta he saivat todistuksensa kevään loppuun.

Syyskuussa 2023 yrittäjyyslinja järjesti jälleen Raision Business Race -tapahtuman, jossa kilpailtiin eri yritysten rasteilla ympäri Raision kaupunkia. RBR2023 järjestettiin yhteistyössä Rasekon, Vaisaaren koulun, Raision yrittäjien sekä Raision kaupungin kanssa. Päätöstilaisuudessa yrittäjätarinan oli kertomassa UVKH:n Karoliina Hievanen.

Lokakuussa 2023 yrittäjyyslinjalaiset järjestivät lukiolla NY24h-leirin ensimmäisen vuoden yrittäjyyslinjalaisille. Leirin yhteistyökumppanina toimi tänä vuonna United Festivals. Tiimien tehtävänä oli tällä leirillä luoda uudenlainen tapahtumakonsepti. Kahdeksan tiimiä työstivät hienot vastineet haasteeseen ja niitä esiteltiin finaalissa. Leirin aikana tiimit mm. soittivat bisnespuhelun bisnesmentoreille ja pääsivät seuraamaan yrittäjyysaiheista paneelikeskustelua.

Yhteisöllisyys ja hyvinvointi

Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä on painottanut ennaltaehkäisevää, hyvinvointia lisäävää toimintaa yhdessä opiskelijakunnan ja tutoreiden kanssa.

Lukuvuonna 2023 Raision lukio pääsi mukaan Helsinki Mission School to Belong – ohjelmaan. School to Belong –ohjelma tarjoaa kouluille materiaalia ja tukea yksinäisyyden kokemuksen vähentämiseen. Raision lukio on osallistunut vuonna 2023 monin tavoin ohjelman tarjoamiin mahdollisuuksiin mm. Kick off-tapahtumaan, etäluentoihin ja teemaviikkoihin.

Erilaiset opiskelijakunnan teemaviikot, peliturnaukset sekä lukion perinnepäivät vahvistavat Raision lukion toimintakulttuuria ja hyvää yhteishenkeä ja ne on saatu toteutettua suunnitellusti.

2.2. Perusopetus

2.2.1. Friisilän koulu

Kokonaisoppilasmäärä oppilasta 312 (13 yleisopetusryhmää)

Erityinen tuki 26 oppilasta Friisilän pääkoulussa

Tehostettu tuki 64 oppilasta

S2 –opetus 97 oppilasta

Vaativa erityinen tuki 36 oppilasta (4 opetusryhmää Nokilassa)

Valmistava opetus 11 oppilasta

Kotikielen opetusta bosnian, albanian, kurdin, arabian, persian ja puolan kotikielissä

Koulun toiminta-ajatus ja painopistealueet

Friisilän kehittämiskohteina ovat olleet oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi, toiminnallinen oppiminen uusien välineiden ja liikunnallisuuden keinoin sekä tiimityön vahvistaminen entisestään.

Koulun toiminnasta

Kevätlukukaudella juhlittiin mm. 100 päivää koululaisena, ystävänpäiväjuhlat, vappujuhlat ja Nokilan grillijuhlat. Lisäksi pidettiin Ramadanin päätösjuhlia eri luokissa muslimioppilaiden kertoessa omasta perinteestään ja tarjoten juhliin sopivia herkkuja. Kolmoset pääsivät vierailemaan Pienet ja tärkeät -tanssiesitykseen Martinsaliin ja hevosaiheiseen koulupäivään Metsämäen raviradalle toukokuussa. N-luokat pääsivät Avain hukassa konserttiin. Tiede-show ja Taidetestaajat järjestyi Nokilan 7.-9 luokkalaille. Palomiehet kävivät pitämässä turvallisuustunnit toisluokkalaisille. Katusovittelu taas vieraili 4.–6. luokissa. Kouluvalmentaja piti päihdevalistustunteja 5.–6. luokkalaisille. Musiikkipainotteisten oppilaiden oma konsertti oli huhtikuussa ja lisäksi he esiintyivät Hulvelan palvelutalossa.

Syyslukukauden alkuun Friisilässä järjestettiin pyöräilytapahtuma ja liikunnalliset sisävälkät Be Active -viikolla. Lokakuussa saimme ruotsin kielen suihkutusta Kul på svenska -esityksessä ja osallistumme koko kouluna Megasakki-konserttiin Martinsalissa. Ykköset pääsivät kirjastoon myös Pohjola Nordenin satuhetkeen. Kodin ja koulun päivää vietimme lauantaina 26.8. yli sadan motoristin suur tapahtumassa Friisilässä aiheena kiusaamisen vastaisuus. Syyskuussa oppilaskunnan edustajat osallistuivat Tiedonpuiston peruskiven muuraukseen.

MOK-viikolla saimme vieraaksi Kekäle -hankkeesta koordinaattorin pitämään kierrätyspajaa ykkösille. Lisäksi kuutoset mittasivat energian ja veden kulutuksia ja tutkivat näytteitä mikroskoopeilla. Lounais-Suomen jätehuolto järjesti kierrätys synttärin kolmosille ja nelosille. Neloset osallistuivat Rasekon järjestämään Lego-koodauspajaan ja kuudennet koodasivat Legoilla koulussa.

Itsenäisyysjuhlia vietettiin salissa esiintyen ja lopuksi tanssien merkeissä. Viidesluokkalaiset jatkoivat itsenäisyyspäivän juhlintaa vielä Martinsalissa ja 7.–9. luokkalaiset Vaisaaren oppilaiden juhlassa. Joulukuussa musakylpyläiset konsertoivat Hulvelan palvelutalossa ja kaikki musapainotteiset oppilaat osallistuivat Raison Flash Mob -musavideon kuvauksiin Tasalan aukiolla kirpeässä pakkassäässä ja esiintyivät myös Olkkarin joululaulutilaisuudessa.

Retkiä tehtiin kaikilla luokilla monipuolisesti koko vuoden mm. Krookilaan, Raison kirjastoon, Keskuspuistoon, Viherlahteen, Harkon näyttelyyn, Aboa Vetus/Ars Novaan, Heurekaan, Yritys-

kylään, Kesärantaan, Biologiseen museoon, Seikkailupuistoon, Haunisten altaille ja Venebussilla Ruissaloon.

Eskariyhteistyötä oli sekä kevään että syksyn mittaan mm. eskareiden kyselytunneilla ja lautapelipäivässä. Kaanaan, Tikanmaan ja Nokilan erityisryhmät pitivät yhteiset pikkujoulut Nokilassa. Nokilan 7.–9. luokat ovat tehneet paljon retkiä ja yhteistyötä pitkin vuotta mm Luolavuoren koulun ja Vaisaaren kanssa sekä viettäneet mm. yökoulua, olleet Loimun ottelussa, opiskelleet historiaa Turun linnassa ja päättäen vuoden jouluihin Turun reissuun. Lukuvuosi päättyi onnistuneesti Friisilän perinteiseen joulujuhlaan viimeisenä koulupäivänä.

2.2.2. Ihalan koulu

Ihalan koulun oppilasmäärä vuoden 2023 lopussa	446 opp.
erityisen tuen oppilaat	50 opp.
tehostetun tuen oppilaat	53 opp.
s2-kielen opetuksessa	41 opp.

Toiminta-ajatus

Ihalan koulun keskeisenä tehtävänä on kasvattaa oppilaistaan yhteiskuntaan sopeutuvia, oppimishaluisia ja -kykyisiä sekä kansainvälisesti suuntautuvia tasapainoisia nuoria. Opiskelun päämääränä on saada oppilas tiedostamaan, että opiskelemalla monipuolisesti voi kehittää itseään ja ympäröivää yhteisöä. Perustavoitteenamme on se, että oppilas hallitsee opiskelussa ja sosiaalisessa kanssakäymisessä tarvittavia perustaitoja. Koulun tehtävänä on tarjota turvallinen ympäristö näiden taitojen harjoitteluun.

Toiminnasta

Koulun keskeisinä tavoitteina vuonna 2023 olivat kasvaminen kansainvälisyyteen, laadukas ja vahva oppimisen tuki, tuen suuntaaminen mahdollisimman tasapuolisesti kaikille sitä tarvitseville sekä turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö

Content and Language Integrated Learning

CLIL tulee sanoista Content and Language Integrated Learning, mikä tarkoittaa kielenopetusmenetelmää, jossa oppiaineiden asiasisältöjä opiskellaan vieraalla kielellä. Tässä menetelmässä oppilaiden äidinkielellä ja vieraalla kielellä annettu opetus muodostavat kokonaisuuden. Ihalan kieliluokat ovat toimineet jo yli 20 vuoden ajan koulussamme kiinteässä yhteistyössä Turun ao. koulujen ja nykyisin myös Naantalin kanssa.

Hyvinvoinnin vuosikello

Raision perusopetuksessa (Ihalassa) otettiin käyttöön tehostettu hyvinvoinnin vuosikello. Tavoitteena on ollut, että esi- ja perusopetuksessa sekä lukiolla täsmentyy jokaisessa yksikössä raisiolainen hyvinvointityön malli ja hyvinvoinnin vuosikellotyylinen rytmitys olisi yksi osa tätä työtä. Tarkoituksena oli vahvistaa lasten ja nuorten elämänhallintaa, lisätä hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä.” Hyvinvoinnin vuosikello toimi hyvinvointityön runkona kouluissa ja sen teemoja käsiteltiin mm. yhteisöllisessä oppilas huoltotyössä. Ankkuriopettaja yhdessä kouluvalmentajan kanssa ovat olleet lukuvuoden alusta alkaen tärkeässä roolissa oppilaiden hyvinvoinnin huolenpidossa.

Liikkuva koulu

Olemme edelleen kehittäneet ja tehostaneet toiminnallista oppimista sekä oppilaiden liikkumista muutenkin koulupäivien aikana. Move-mittauksen tulokset olivat koulumme kannalta varsin hyvät.

2.2.3. Kaanaan koulu

Oppilaita oli 200, perusopetusryhmiä oli 11 ja koulun tiloissa toimi myös yksi eskariryhmä. Oppilasmäärät vaihtelivat luokissa välillä 15-28. Keskimääräinen oppilasmäärä oli luokissa 18. Koulussamme työskenteli keväällä 2023 luokanopettajia 11, erityisopettaja, neljä vakituista koulunkäynninohjaajaa. Koulumme aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui n. 35 lasta.

Syksyllä 2023 oppilaita oli 219, perusopetusryhmiä oli 12, joista kaksi oli pienryhmiä ja koulun tiloissa toimi myös yksi eskariryhmä. Keskimääräinen oppilasmäärä oli luokissa 18. Koulussamme työskenteli syksyllä 2023 luokanopettajia 12 ja yksi laaja-alainen erityisopettaja, seitsemän vakituista koulunkäynninohjaajaa. Koulumme aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui n. 40 lasta.

Koulun toiminta vuonna 2023

Uuden opetussuunnitelman toteuttamista on jatkettu koulussa ja kodin ja koulun välisenä yhteistyönä.

Koulussamme on suoritettu vuonna 20223 syksyllä kerran sisääntulo- ja kerran poistumisharjoitus.

Kiva koulu -toiminta ja Verso-toiminta ovat jatkuneet. Yhteispelehanke-ideat ovat luokissa edelleen käytössä. Vuonna 2023 koulussa jatkettiin puolen tunnin pituisia liikuntavälituntia.

Kummiluokkatoiminta on kehittänyt oppilaiden yhteistyö- ja empatiataitoja. Oppilaskunta on kokoontunut säännöllisesti ja osallistunut koulun kehittämistoimintaan kiitettävästi. Teemapäiviä ja yhteisiä juhlia on ollut vuoden aikana. Kylämummi on edelleen vierailut lähes viikoittain koulussamme.

Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa on aktiivista. Olemme yhdessä keskustelleet ja arvioineet koulun arkitoimintaa ja kerhotoimintaa. Vanhempainyhdistys on varoillaan tukenut koulun toimintaa.

Koulutulokkaista on välitetty tietoa koulun puolelle yhteisissä palavereissa. Tuleva opettaja on tutustunut tuleviin ekaluokkalaisiin jo eskarivuoden aikana.

Valinnaisuus luokilla 3-6 on toteutettu perjantaisin. Oppilaat ovat saaneet valita kahdeksasta valinnaisaineesta kolme.

Koulussamme on järjestetty seuraavia kerhoja: bändikerhoa, käsityökerho ja shakkikerho. Koulu on vanhempainyhdistyksen kanssa yhdessä rahoittanut kerhoja ja luokkien retkiä.

Kaanaan, Tahvion ja Tikanmaan koulujen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä on tehnyt työtä vuosikellon mukaisesti. Hyvinvointia pyrittiin kasvattamaan laajasti niin oppilaita osallistavissa tapahtumissa kuin työhyvinvoinnin sarallakin henkilöstön parissa.

2.2.4. Kerttulan koulu

oppilaita	248
opetusryhmiä	13
erityisen tuen oppilaita	41 opp.
tehostetun tuen oppilaita	56 opp.
S2-oppilaita	82 opp.

Koulun toiminta-ajatus

- Kerttulan koulu on monikulttuurinen, perusopetuksen koulu, jossa toimii vuosiluokat 1-6. Kerttulan kouluun kuuluu myös TOI-opetus, joka sijaitsee noin kilometrin päässä pääkoulusta Veitikanraitilla. Koulun oppimisympäristö on yhteisöllinen, vuorovaikutuksellinen ja erilaiset oppijat huomioiva.

Kehittämiskohteita Kerttulassa

- Oppilaiden ja koko henkilökunnan ystävällinen ja toiset huomioon ottava käytös
- Liikkuminen tärkeäksi osaksi koulun arkea
- Yhteisestä ympäristöstä huolehtiminen

Toiminta

- Oppilaiden tarvitsema oppimisen tuki järjestetään joustavin opetusjärjestelyin oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Osittain kiinteitä pienryhmiä muodostetaan tarpeen mukaan eri oppiaineisiin. Tukimuotoja muutetaan joustavasti lukuvuoden aikana oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Oman ikäluokan mukana opiskelua pyritään mahdollistamaan kaikille oppilaille kaikissa oppiaineissa.
- Saman vuosiluokan opettajista ja ohjaajista on muodostettu luokkataso-tiimit. Jokainen tiimi on suunnitellut oman aihealueen vuosikellon.
- Koulussa on käytössä KiVa (kiusaamisen vastainen malli)- ja VERSO (vertaissovittelu).
- Koulun monipuolinen toiminta on kuvattu tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Opiskelu ja opetus

Kerttulan koulun tavoitteena on tarjota omassa lähikoulussa eri tuen portailla oleville oppilaille sopivia opiskelun tukimuotoja oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Yhteis- ja samanaikaisopettajuutta on toteutettu etenkin alkuopetuksen luokilla. Koulussa erityisluokanopettajien tukea on tarjolla kaikille vuosiluokille. Laaja-alainen erityisopettaja toimii tukena osa-aikaisen erityisopetuksen tarpeessa oleville oppilaille.

Suomi toisena kielenä -opetus järjestetään muun opetuksen yhteydessä tai erillisinä oppitunteina.

Opetuksen tukena on toiminut vuoden aikana aktiivinen opiskelijahuoltotiimi. Kouluterveydenhoitaja on koululla kaksi tai kolme (2-3) päivää viikossa. Koulupsykologi ja koulukuraattori toimivat koululla kaksi (2) päivää viikossa.

Koulussa toimi kaksi (2) päivää viikossa kouluvalmentaja. Kouluvalmentaja on koulun arjessa aikuinen, jolla oli aikaa pysähtyä oppilaiden tarpeiden äärelle, kuunnella, olla mukana koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Kouluvalmentaja järjestää myös läksyparkkeja ja on tukena niille oppilaille, joiden on vaikea lähteä aamulla kouluun tai joilla on paljon poissaoloja.

Yhteisistä palveluista Kerttulan koululla on järjestetty viron, venäjän, albanian ja ukrainan kotikielen opetusta sekä katsomusaineista katolista uskontoa ja islaminuskontoa.

2.2.5. Kuloisten koulu

Kuloisten koulussa syksyllä 2023 on 214 oppilasta, joista 10 opiskeli erityisen tuen piirissä ja 33 sai tehostettua tukea. Yleisopetuksen ryhmiä oli 12, 1 erityisopettaja, 5 täysiaikaista koulunkäynninohjaaja ja yksi 30 tuntia tekevä ohjaaja sekä rehtori.

Koulu on mukana seuraavissa hankkeissa:

- Majakka-hanke
- Harrastamisen Raison malli
- Raison uudet lukutaidot –hanke
- Yhteisövaikuttavuus

Toiminta-ajatus

Kuloisten koulun toiminta-ajatuksena on luoda tutussa ja turvallisessa ympäristössä edellytykset oppilaan levolliselle kasvamiselle ja oppimiselle niin, että oppilaan minäkuvan ja itsetunnon kehittymistä tuetaan ja erilaisuus hyväksytään. Pyrimme kasvatustyöllämme vahvistamaan oppilaiden itsetuntoa, kykyä hyväksyä ja tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa, taitoa käyttäytyä hyvin ja luontevasti kouluyhteisössä ja sen ulkopuolella. Korostamme työssämme ahkeruuden ja työnteon arvoa ja iloa. Keskitymme perustaitojen opettamiseen ja oppilaiden osallistamisen lisäämiseen.

Hyvinvoinnin vuosikello

Kuloisten koulussa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello. Tarkoituksena on vahvistaa lasten ja nuorten elämänhallintaa, lisätä hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä. Hyvinvoinnin vuosikello toimii hyvinvointityön runkona kouluissa ja sen teemoista vähintään neljää käsitellään yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä lukuvuoden aikana.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on mukana 37 lasta 1.-2. luokilta. Iltapäivätoiminnan tilat ovat koulun läheisessä rivitalossa. Välipalan nämä oppilaat nauttivat aina iltapäivällä koulun ruokalassa. Koulun liikuntasali on muutamana päivänä iltapäiväkerholaisten käytössä. Koulun tiloissa toimii myös Pasalan päiväkodin yksi esikouluryhmä. Mannerheimin lastensuojeluliiton lukumummutoiminta on jatkunut Kuloisten koulussa. Koululla vieraillee kaksi mummua n. kaksi kertaa kuukaudessa. Tämä toiminnan tavoitteena on saada hieman heikompia lukijoita kirjojen ja tarinoiden pariin. Pääpaino tässä toiminnassa on 1.-3. luokkien oppilaissa. Kerhotoiminta on koulussa aktiivista. Vuoden 2023 aikana Kuloisten koulussa on toiminut mm. eri askartelukerhoja, bändi-, käsityö-, kuvaamataito- ja liikuntakerhoja. Kuloisten koulussa toimii kaikkiaan 9 Raison Harrastamisen mallin kerhoa ja niissä mukana yli 90 oppilasta. Koulun perinteinen joulujuhla järjestettiin 21.12.2023, mukaan kutsuttiin b-luokkien vanhemmat.

Kiusaamisen vastaisen toimintaa Kuloisten koulu osallistuu Kiva koulu-tiimi. Versotoiminnassa vertaissovittelijoina toimivat 4.-6.luokan oppilaista noin 16. Koulun oppilaskunnan hallitus toimii aktiivisesti järjestäen erilaisia tempauksia koulupäivien lomaan. Oppilaskunnan hallituksessa on oppilasedustus kaikista koulun luokista. Myös yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksiin osallistuu 1 oppilaskunnan edustaja. Syksyllä 2023 järjestettiin mm. heijastinkampanja, kauhukäytävä ja energian säästö - kampanja. Kuloisten koulun vanhempainilta on tukenut koulun toimintaa oppilasstipendein ja liikuntavälinehankinnoin.

2.2.6. Tahvion ja Tikanmaan koulut

Syksyllä 2023 oppilaita oli 204, perusopetusryhmiä oli 12, joista yksi oli pienryhmä. Keskimääräinen oppilasmäärä oli luokissa 18. Koulussamme työskenteli syksyllä 2023 luokanopettajia 11, erityisluokanopettajia 1 ja yksi laaja-alainen erityisopettaja, kahdeksan vakituista koulunkäynninohjaajaa. Koulumme aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui n. 50 lasta.

Uuden opetussuunnitelman toteuttamista on jatkettu koulussa ja kodin ja koulun välisenä yhteistyönä.

Kouluissamme on suoritettu vuonna 2023 syksyllä kerran sisääntulo- ja kerran poistumisharjoitus.

Koulun muuta toimintaa vuonna 2023

Kiva koulu -toiminta ja Verso-toiminta ovat jatkuneet. Uutena toimintana aloittivat syksyllä 2023 Kiva-agentit. Vuonna 2023 koulussa jatkettiin puolen tunnin pituisia liikuntavälituntia.

Kummiluokkatoiminta on kehittänyt oppilaiden yhteistyö- ja empatiataitoja. Oppilaskunta on kokoontunut säännöllisesti ja osallistunut koulun kehittämistoimintaan kiitettävästi. Teemapäiviä ja yhteisiä juhlia on ollut vuoden aikana. Kylänummi on edelleen vierailut lähes viikoittain Tikanmaan koulussa.

Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa on aktiivista. Olemme yhdessä keskustelleet ja arvioineet koulun arkitoimintaa ja kerhotoimintaa. Vanhempainyhdistys on varoillaan tukenut koulun toimintaa.

Koulutulokkaista on välitetty tietoa koulun puolelle yhteisissä palaverissa. Tuleva opettaja on tutustunut tuleviin ekaluokkalaisiin jo eskarivuoden aikana.

Valinnaisuus luokilla 3-6 on toteutettu perjantaisin. Oppilaat ovat saaneet valita kahdeksasta valinnaisaineesta kolme.

Koulussamme on järjestetty kerhoja. Koulu on vanhempainyhdistyksen kanssa yhdessä rahoittanut kerhoja ja luokkien retkiä.

Kaanaan, Tahvion ja Tikanmaan koulujen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä on tehnyt työtä vuosikellon mukaisesti. Hyvinvointia pyrittiin kasvattamaan laajasti niin oppilaita osallistavissa tapahtumissa kuin työhyvinvoinnin sarallakin henkilöstön parissa.

2.2.7. Vaisaaren koulu

Vaisaaren koulun oppilasmäärä vuoden 2023 lopussa oli 798 oppilasta. Oppilasmäärä pysyi edellisen vuoden suuruisena.

Yleisopetuksessa oli 38 luokkaa sisältäen joustavan perusopetuksen luokan. Luokkien määrä kasvoi yhdellä. Kaikilla vuosiluokilla oli urheiluluokka ja englannin kielipainotteinen luokka. Musiikkiluokka oli syksyllä 2023 seitsemännellä ja yhdeksännellä luokalla.

Erityisen tuen luokkamuotoisia pienryhmiä oli 6, joissa opiskeli yhteensä 58 oppilasta. Näiden lisäksi Vaisaaren toimii kaksi intensiivisen tuen ITU-ryhmää syksyllä 2023. Vaisaaren koulun valmistavan opetuksen (VALMO) ryhmässä opiskeli 12 oppilasta. Joustavan perusopetuksen luokassa oppilaita vuoden 2023 lopussa oli kymmenen.

Yleisopetuksen perusluokkien keskimääräiset ryhmäkoot olivat 7. luokilla 19,8 oppilasta, 8. luokilla 19,5 oppilasta ja 9. luokilla 19,8 oppilasta, koko koulun osalta keskimäärin 19,6 oppilasta. Ryhmäkoot ovat kasvaneet koko koulun oppilasmäärässä 0,2 oppilasta vuoteen 2022 verrattuna. Opettajia Vaisaaren koulussa on 85 (+3,7%) verrattuna vuoteen 2022. Vakituksia opettajia on 59 (- 1,7%) ja määräaikaisia 26 (+18,2%). Luvut sisältävät myös Vaisaaren opettajat kotikielten

opettajat. Määräaikaisten opettajien määrän kasvu johtui opettajien virkavapaista sekä sivutoimisten opettajien palkkaamisesta.

Toiminta-ajatus

Vaisaaren koulussa pyritään pitämään opiskelun perusasiat kunnossa ja sitä kautta pääsemään hyviin oppimistuloksiin. Tavoitteenamme on tarjota oppilaille turvallinen oppimisympäristö, jossa oppilaat voidaan huomioida yksilöinä ja heidän terveeseen itsetunnon kehitystä on mahdollista tukea. Tukea pyritään antamaan mahdollisimman oikea-aikaisesti, niin aineenopettajien eriyttämisen ja tukiopetuksen, osa-aikaisen erityisopetuksen kuin luokkamuotoisen erityisopetuksen avulla. Tuen antamisen mahdollisuuksia on pyritty rakenteissa parantamaan mm. työjärjestykseen tehtävillä palkituksilla. Osa-aikainen erityisopetus on järjestetty luokka-astekohtaisesti. Oikea-aikainen tuki ja turvallinen oppimisympäristö antavat oppilaille myös mahdollisuuden myönteisen opiskeluasenteen omaksumiseen ja työn ilon kokemiseen. Tämä antaa hyvät edellytykset sille, että oppilaasta kehittyy ahkera, vastuuntuntoinen ja toiset huomioon ottava nuori. Koulussa päämääränä on antaa oppilaille mahdollisimman hyvät tiedot, taidot ja opiskeluasenteet, jotta heistä voi tulevaisuudessa kasvaa aktiivisia yhteiskunnan jäseniä.

Toimintaa

Painotettuun opetuksen hakeutuville kuudesluokkalaisille oppilaille järjestettiin pääsykokeet tammi-helmikuun vaihteessa. Yhdeksäsluokkalaisten perinteinen gaalailta järjestettiin helmikuussa. Lukuvuoden päätöstä juhlittiin 3.6.2022 Kerttulan urheiluhallissa yhteisesti koko koulun kanssa. Kutsuvieraina oli yhdeksäsluokkalaisten vanhemmat.

Elokuussa ryhmätettiin uusia seitsemäsluokkalaisia Kerttulan liikuntakeskuksessa. Syyskuussa Vaisaaren koulusta 5 luokkaa otti osaa Raisio Business Race -tapahtumaan. Digiturvavunnetje järjestettiin perinteiseen tapaan kaikille ikäluokille syksyn aikana. Oppilaskunta järjesti ohjelmaa oppilaille mm. syystempauksen ja Halloween-juhlan muodossa. Oppilaskunnan hallituksen vaalit järjestettiin joulukuussa. Yhteistyö jatkui naapurikuntien oppilaitoksien sekä Rasekon kanssa aktiivisena koko vuoden ajan.

Yhteisöllinen oppilashuolto kokoontui kerran kuukaudessa läpi vuoden.

Vanhempainiltoja järjestettiin neljä. Keväällä luokkamuodostusta koskeva vanhempainilta kuudesluokkalaisten vanhemmille, syksyllä seitsemäsluokkalaisten opiskelun arkea koskeva vanhempainilta sekä syksyllä yhdeksäsluokkalaisille tulevaa yhteishakua koskeva vanhempainilta. Joulukuussa järjestettiin vielä erikoisluokkia ja niiden pääsykokeita koskeva vanhempainilta.

2.2.8. Mylly-Antin koulu

Kokonaisoppilasmäärä tilastossa on 37, koululla on päivittäin maksimissaan 36 oppilasta, kaksi oppilasta ovat puolipäiväisesti yhdellä oppilaspaikalla LS-AVI:n ohjeistuksen mukaisesti. Syyslukukaudelle 2023 perustettiin uusi luokka, oppilaspaikkojen tarve käyttökunnilla oli niin suuri. Uusi luokka toi kuusi oppilasta ja kuusi aikuista lisää kouluun. Kaikki oppilaat ovat erityisen tuen oppilaita ja opiskelevat toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa.

Koulun toiminta-ajatus ja painopistealueet

Mylly-Antin koulun kehittämiskohteina ovat olleet oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi, tiimityön vahvistaminen ja uuden luokan oppilaiden ja henkilökunnan integroituminen kouluunne. Yhteisöllisyyden kokemus ja sen vahvistaminen edelleen ovat kehittämiskohteita.

Elmeri-kouluverkoston kanssa tehtävä yhteistyö kaikilla työntekijätasoilla ja konsultatiivisen toiminnan jatkaminen hankerahan puitteissa ovat painopisteinä toiminnassa.

Koulun toiminnasta

Kevätlukukaudella juhlittiin mm. ystävänpäiväjuhlat, vappujuhlat ja joka kuukausi on koko koulun yhteinen toimintahetki, jonka luokat vuorotellen järjestävät. Vapaapalokuntalaiset kävivät esittelemässä asujaan ja kalustoautoaan, oppilaat pääsivät istumaan autoon kypärät päässä. Turvallisuustunnit pidettiin toisluokkalaisille.

Äitienpäivää edeltävänä perjantaina kutsuimme äidit ja mummot koululle kahvikonserttiin. Erityisliikuntapäivänä oppilaamme pääsivät laskettelemaan Hirvensaloon. Kodin ja koulun päivää vietimme keväällä ja mukana oli mm. Halikoira.

Syyslukukaudella osallistuimme omalta osaltamme Be Active-viikkoon. Liikunnan Ihmemaassa kävimme ja osallistuimme yrityskylään meille mukautetun ohjelman kanssa. Syyskuussa saimme vieraaksi Kekäle- hankkeesta koordinaattorin pitämään kierrätyspajaa ja mm. kylpypommien valmistamista luonnonmateriaaleista. Koodauspaja oli syksyllä meille muokatun ohjelman kanssa. Isänpäivää edeltävänä perjantaina kutsuimme isät ja papat koululle aamupäiväksi. Itsenäisyysjuhlia vietettiin yhdessä koko koulun kanssa. Rasion kaupungin Tanssilahja joulukuussa ilahdutti koulumme oppilaita ja henkilökuntaa. Kodin ja koulun päivä lukuvuonna 23-24 vietettiin joulukuun alussa runsaslukuisen huoltajajoukon kera.

Retkiä tehtiin kaikilla luokilla monipuolisesti koko vuoden mm. Fölibusseilla Turkuun markkinoille. Kirjastossa käydään säännöllisesti ja osallistumme kirjaston järjestämiin lastentapahtumiin mahdollisuuksien mukaan. Uimahallit ja muut liikunta-aktiviteetit mm. lumikenkäily kokeiltiin.

Yhteisöllisiä opiskeluhuoltotilaisuuksia järjestettiin ja huoltajille vanhempainilta. Toisen asteen opintoihin liittyen teimme yhteistyötä yhdeksäsluokkalaisen oppilaamme huoltajan ja Spesian kanssa.

2.3. Raisio-opisto

Vuonna 2023:

- 9 449 opetustuntia: Raisio 6 064, Masku 877, Rusko 495, Mynämäki 1332, Nousiainen 681. Sisältäen 233 tuntia verkko-opetusta.
- 6 777 kurssilaista (noin 6 % kasvu edelliseen vuoteen verrattuna)
- 482 kurssia
- oppiaineita: vieraat kielet (englanti, espanja, italia, ranska, saksa, suomi ja viro), käden taidot, tietotekniikka, kotitalous, kuvataide ja muotoilu, liikunta ja tanssi, musiikki ja teatteri
- 3 445 opiskelijaa, joista alle 19-vuotiaita 445.
- Rasion lasten ja nuorten kuvataidekoulu, taiteen perusopetus 86 oppilasta.
- tuntiopettajia 89
- palvelusihteeri, suunnittelijaopettaja, rehtori
- hankkeet: OSKU – Osaamisperusteet kurssikuvauksiin kansalais- ja työväenopistoissa, yhteishanke ILO OPPIA! –opistoverkoston kanssa. AIKU – Kuvataidetta tavoitteellisesti aikuisille! Yhteishanke Naantalin opiston, Lieto-opiston ja Auranlaakson kansalaisopiston kanssa. Hanke edistää laadukkaan ja tavoitteellisen kuvataideopetuksen saavutettavuutta ja lisää näin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Toiminta-ajatus

Raisio-opisto tarjoaa vapaan sivistystyön koulutusta, jonka tavoitteena on tukea tietoyhteiskuntakehitystä, edistää aktiivista kansalaisuutta, terveyttä ja hyvinvointia sekä lisätä tasa-arvoa, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Koulutus on kaikille avointa ja sitä ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä.

Toiminnasta

Tietotekniikkaluentojen suosio jatkui edellisestä vuodesta. Kaikissa opiston toiminta-alueen kunnissa järjestetyn, ajankohtaisia aiheita sisältävän, maksuttoman digiluentosarjan aiheita olivat mm. 72tuntia.fi-sivusto: käytännön ohjeita hätätilanteiden varalle, Vinkkejä WhatsApp-sovelluksen tehokkaaseen käyttöön, Erilaiset mobiilimaksamisen tavat ja mobiilivarmenne, Parhaat Google-sovellukset. Miten pidän Google-tilini turvallisena?, Suomi.fi-verkkopalvelu hyötykäyttöön: viestit ja valtuudet, Nettihuijarit kuriin! Miten suojaudun huijauksilta?, Ihmeitä ja kummia: tekoäly ja virtuaalitodellisuus. Tietotekniikka-aiheisille luennoille ja kursseille osallistui 564 kurssilaista.

Keramiikkakurssit olivat liikunnan ohella yksi suosituimmista aineista. Raisiossa kaikki keramiikkakurssit täyttyivät ja syksyllä 2023 yli 80 näille kursseille ilmoittautunutta jäi odottamaan vapautuvaa kurssipaikkaa.

Uusia kursseja olivat mm. Kuvataidetta luovasti (kehitysvammaisille suunnattu kurssi), Indesign perusteet, Jomon-Shindo, Kalastuskurssi, Keramiikan alkeet, Makrameekoru, Naisten itsepuolustuskurssi, Perhemuskarit, Tukiviittomien alkeiskurssi, Painonhallintaa ja hyvinvointia, Kesyä kaaos – koti järjestykseen sekä Treenaa Personal Trainerin kanssa. Kolme jälkimmäistä olivat verkkokursseja, jotka toteutettiin yhdessä Sataopiston kanssa.

2.4. Varhaiskasvatus

Kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä oli vuonna 2023 1248 lasta, joista kotona toimivien hoitajien perhepäivähoidossa 42 ja palvelusetelillä yksityisessä päiväkodissa 216 lasta. Kunnallisia päiväkoteja on 14 ja yksityisiä 3. Kotona työskenteleviä perhepäivähoitajia on Raision kaupungilla 11 ja ryhmäperhepäivähoitokoteja 6, joista yhdessä järjestetään myös varahoitoa. Koulujen yhteydessä toimii 4 esiopetusyksikköä. Kunnaankadun päiväkotia aloitti toimintansa tammikuussa 2023. Yksityinen palveluntuottaja luopui Venheenkadun päiväkodista ja siitä tuli osa kunnallista varhaiskasvatusta elokuussa 2023. Uusien yksiköiden perustaminen on kasvattanut kustannuksia. Varhaiskasvatuksen hakijat ovat aiempaa pienempiä, mikä vaikuttaa lasten ja henkilöstön suhdelukuihin kasvattaen kustannuksia. Myös vuoden 2023 esiopetusikäisten (2017) ikäluokka oli suuri (270), mikä lisäsi paineita varhaiskasvatuspaikoille. Pätevän henkilökunnan saaminen on ollut vuonna 2023 edelleen kasvava haaste niin vakituisiin kuin määräaikaisiin työsuhteisiin. Sairauspoissaolojen suuri määrä on asettanut haasteita, sillä erityisesti lyhytaikaisia sijaisia on vaikea saada. Raisiossa ei ole tarjolla ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkui vuonna 2017 syntyneiden osalta. Kokeilussa ovat mukana Petäsmäen, Varppeen ja Metsäaron päiväkodit. Ukrainalaisia lapsia on tullut Raisioon lisää vuonna 2023.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmetasoinen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen). Tehostetusta ja erityisestä tuesta tulee tehdä hallintopäätös ja tukea tarvitsevat lapset tulee ottaa huomioon joko ryhmäkoossa tai henkilöstömäärässä. Tehostetun tuen hallintopäätöksiä oli 96 ja erityisen tuen päätöksiä 31. Hankalan paikkatilanteen vuoksi ryhmäkokojen pienentäminen ei ole ollut Raisiossa mahdollista. Varhaiskasvatuksessa on käynnissä useita hankkeita, joiden avulla on voitu palkata lisäresurssia ryhmiin kaupungin omien avustajien lisäksi.

Varhaiskasvatuksessa on ollut kaksi kehittämishanketta vuoden 2023 aikana. Raisiossa on panostettu digitaalisiin osaamiseen liittyvän hyvän pedagogisen toiminnan kehittämiseen Uudet lukutaidot –kehittämishankkeen mukaisesti. Digitutorit ovat työskennelleet yhdessä lapsiryhmien henkilöstön kanssa tavoitteenaan saada ohjelman pedagogiset sisällöt luontevaksi osaksi

ryhmien toimintaa. Aktiivisella yhteistoiminnalla lapsiryhmien ja henkilöstön kanssa on tasattu eroja eri yksiköiden välillä niin laitteiston kuin osaamisenkin suhteen. Tämä työ jatkuu osana Varhaiskasvatuksen innovatiiviset oppimisympäristöt –hanketta.

Toinen kehittämishanke on liittynyt tuen uudistamiseen varhaiskasvatuksessa 1.8.2022 voimaan tulleen lain mukaisesti. Hankkeen aikana edistettiin inklusiivista ajattelua sekä kehitettiin lapsen tuen järjestämistä ja laadukasta pedagogiikkaa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja teki interventioita ryhmissä, joissa oli tarvetta vahvistaa henkilöstön osaamista ja tukitoimien toteutusta. Perhepäivähoidossa toteutettiin yleisen tuen ja pedagogiikan vahvistamista. Tuen pitkän aikavälin suunnitelma tehtiin perusopetuksen kanssa yhteisenä oppimisen tuen strategiana, joka viedään sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi.

3. Talousarvion strategian ja sitovien tavoitteiden toteutuminen

3.1. Sivistyslautakunta

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2023
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Varhaiskasvatus- ja kouluverkon uudistaminen	Suunnittelun toteutuneet toimenpiteet.	Tiedonpuiston koulun rakentaminen on edennyt aikataulussaan. Kuloistenniityn päiväkodin tarveselvitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin toimitelmissä, valtuustokäsittely 4.12.2023. Myllypellon koulun tarveselvitystyöryhmä aloitti työskentelyn elokuussa.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja oppimisvajeen täyttäminen, henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolojen vähentyminen. Hyvinvointityön jatkaminen kaupunkitasoisena.	Oppilaiden poissaolot, oppimistulokset. Toimintasuunnitelmat ja palautekyselyt. Sairauspoissaolojen kehitys.	Oppilaiden poissaolojen seurantaan on kehitetty alueellinen malli ja otettu käyttöön sähköinen palvelu Wilmoittaja.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Yhtenäisen toimintakulttuurin ja tukipalveluiden kehittäminen. Toimintakulttuurien yhtenäistäminen ja yhdessä kehittäminen.	Yhteinen ohjeistus laadittu, toiminnasta saatu palaute, vuosisuunnitelmien toteutuminen.	Vuoden aikana toiminnan on aloittanut tuen uudistamisen suunnitteluryhmä, joka on tehnyt töitä yhtenäisen toimintakulttuurin ja tukipalveluiden kehittämisessä mm. tekemällä tuen strategiaa, joka tulee valmiiksi vuonna 2024. Koulujen vuosisuunnitelmat ovat toteutuneet suunnitellusti.

<p>Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus</p>	<p>Henkilömitoituksiin vastaaminen, lakimuutosten tuomien toiminnan ja rahoituksen muutosten huomioiminen. Toiminnan järjestäminen reunaehtojen mukaisesti.</p>	<p>Henkilömitoituksen tarkastelu, talouden suunnittelun toteutuminen.</p>	<p>Varhaiskasvatuksessa henkilöstömitoituksiin on pystytty vastaamaan henkilöstön rekrytointiongelmista huolimatta. Alle kolmevuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on kasvanut. Muuttuvat kelpoisuusvaatimukset on huomioitu rekrytoinneissa. Perusopetuksessa resurssin suunnittelu ja käyttö on toteutunut talousarvion puitteissa tarkoituksenmukaisesti opetuksen tarpeet huomioon ottaen.</p>
<p>Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja vahvistaminen.</p>	<p>Koulutuspäivien määrän ja sisältöjen seuranta. Koulutustarpeen suunnitelma.</p>	<p>Koulutusta on ollut tarjolla mm. Mapamenetelmästä, nepsyoppilaiden kohtaamisesta, digitaalisesta opetuksesta ja työkaluista, STEAM-opetuksesta ja kestävästä toimintakulttuurista (Kekäle). EduHouse-portaali on kaikkien käytössä. Marraskuussa tehdyn Uusi työkuultuuri-kyselyn pohjalta muodostetaan suunnitelma tarvittavasta johtamis- ja henkilöstökoulutuksesta.</p>
<p>Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen. Kehityskeskustelut, ajankohtaiset säännölliset palaverit, työmäärän tasaaminen, tarkoituksenmukainen resursointi.</p>	<p>Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. Jaetun johtajuuden mallin kehittäminen.</p>	<p>Kehityskeskustelut yksiköissä käyty. Jaettua johtajuutta kehitetään rehtoriryhmän kesken, muutosjohtamisen koulutusta on annettu rehtoreille keväällä 2023 viiden koulutuspäivän aikana.</p>

3.2. Lukio

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2023
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Opetussuunnitelman vaatimia muutoksia seurataan ja tehdään tarvittavat tarkistukset toimintaan ja paikalliseen opetussuunnitelmaan.	Onko pedagoginen kehitysryhmä dokumentoinut tiedon LOPS:n vaikutuksista toimintaan? Onko tarvittavat ohjeistukset jatkoa varten laadittu?	LOPS:in vaikutukset toimintaan on kirjattu lukion sisäisiin toimintaohjeisiin
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Toimintakulttuuria muutetaan hallintotiimin koordinoimana oppivelvollisuuden vaatimalla tavalla ja uusia toimintoja otetaan käyttöön tarvittaessa.	Onko ohjauksen ja tuen toimintakulttuuriin liittyvä ohjeistus laadittu? Onko oppivelvollisuuteen liittyvät prosessit muodostettu ja dokumentoitu?	Oppivelvollisuuteen liittyvät prosessit on muodostettu ja kirjattu sisäisiin toimintaohjeisiin. Ohjauksen ja tuen toimintakulttuuriin liittyvä ohjeistus on muodostettu ja sen kehittämistä jatketaan.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Vahvistetaan lukion yhteisöllisyyttä toteuttamalla ja tarvittaessa uudistamalla perinteisiä yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia.	Ovatko suunnitellut tapahtumat toteutuneet? Onko tapahtumia kehitetty tarpeen mukaan?	Yhteisölliset tapahtumat on järjestetty suunnitellusti ja tapahtumia on kehitetty ajankuvaa vastaaviksi.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Yhteistyötä ja toimintatapoja Rasekon kaksoistutkintokurssien sekä TUVA:n kurssien tarjonnassa laajennetaan ja kehitetään tarpeen mukaan.	Onko tarpeeseen pystytty vastaamaan?	Yhteistyömuotoja on kehitetty tarpeeseen vastaten. On myös kehitetty uusia tapahtumia Rasekon kanssa.
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Opiskeluhuollon vuosikellon jalkauttaminen jatkuu. Käsitellään jokaisen kvartaalin aihetta ryhmäohjauksen tunneilla ja kerätään havaintoja toiminnan kehittämiseksi. Tavoitteena kolmen vuoden kierto erilaisissa toimissa.	Onko yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä käsitellyt havainnot jokaisesta kvartaalista ja sopinut jatkotoimista? Onko kahden vuoden kierto valmis?	Kahden vuoden kierto on valmis ja kolmannen vuoden kiertoa kehitetään. Havainnot ja kehittämistarpeet on kirjattu kvartaaleittain.

3.3. Perusopetus

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2023
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Toimintakulttuurin kehittämistoimenpiteet tulevan kouluverkon tarpeisiin.	Henkilöstöä ja/tai oppilaita osallistavien tilaisuuksien määrä, perusopetuksen laatukäsikirjan tekeminen	Henkilöstö on osallistunut toimintakulttuurin kehittämiseen koulujen omissa tilaisuuksissa sekä erilaisissa työryhmissä (mm. digipedagoginen ryhmä ja toimintakulttuurin kehittämisryhmä), perusopetuksen laatukäsikirja (perusopetuksen strategiakirja) on aloitettu. Uuden toimintakulttuurin kehittämistä on vahvistettu rehtorien muutosjohtamiskoulutuksella ja sparrauksella (5 koulutusta vuoden aikana).
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Palautuminen koronatilanteesta sekä tulevaisuususkon ja kriisinkestävyyden vahvistaminen	Koulujen palautumissuunnitelmat ja –toimet	Kouluissa on toimittu palautumissuunnitelman mukaisesti ja vahvistaen uusien kriisien (mm. Ukrainan sota) tuomiin muutoksiin sopeutumista.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kasvatuksen ja koulutuksen hyvä arki ja joustavien siirtymien lisääminen. Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen uuden toimintaympäristön (HyTe-alue) vaatimuksia vastaavaksi	Nivelvaiheyhteistyön vuosikello ja sen toteutuminen, hyvinvoinnin vuosikello ja sen toteutuminen	Nivelvaiheyhteistyötä on kehitetty moniammatillisessa yhteistyössä ja vuosikello on käytössä kaikissa yksiköissä. Perusopetus on ollut mukana hyvinvointialueen opiskeluhuoltosuunnitelman valmistelussa. Opiskeluhuoltoa on kehitetty vastaamaan uutta toimintaympäristöä. Hyvinvoinnin vuosikello on käytössä kaikissa yksiköissä.

<p>Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri</p>	<p>Sitouttavan koulu yhteistyön vakiinnuttaminen: Sitouttavan koulu yhteistyön vakiinnuttaminen: Valtakunnallisen toimintamallin käyttöönotto ja raisiolaisen toimintatavan juurruttaminen, koulupoissaolojen määrän väheneminen ja kouluhyvinvoinnin lisääntyminen.</p>	<p>Koulujen poissaolotilastot ja hyvinvointimittarit</p>	<p>Kouluissa on otettu käyttöön poissaolojen tarkasteluun käytettävä työkalu, Wilmoittaja. Henkilöstö ja rehtorit ovat saaneet koulutusta sitouttavan koulu yhteistyön toimintamalleista. Työ jatkuu vuonna 2024.</p>
<p>Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen</p>	<p>Raisio harrastaa –mallin ja koulujen oman kerhotoiminnan kehittäminen</p>	<p>Oppilaiden harrastusmahdollisuuksien ja harrastustoimintaan osallistujien määrä sekä palautekyselyt</p>	<p>Oppilaiden harrastusmahdollisuudet ja osallistujien määrä on kasvanut. Ohjattuja ryhmiä 115 (+19), ohjattuja ryhmäkertoja 1770 (+303), osallistujien määrä ryhmässä 1245 (+222), ohjattuihin ryhmäkertoihin osallistuneiden henkilöiden määrä 19120 (+3239). Kerhotoimintaa kehitetään edelleen vastaamaan tarpeeseen mm. kutsukerhoja järjestämällä ja oppilaiden tarpeita kartoittaen.</p>
<p>Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Palautuminen koronatilanteesta, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin toimenpiteiden lisääminen</p>	<p>Kunta 10 –kyselyn tulokset ja sen pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat ja –toimet sekä muut hyvinvointitoimenpiteet</p>	<p>Henkilöstölle järjestettiin marraskuussa 2023 laaja kysely työhyvinvointiin ja toimintakulttuuriin kehittämiseen liittyen. Tuloksia käsitellään vuonna 2024, kehittämis- ja koulutustarpeet kartoitetaan kyselyn tulosten pohjalta. Kunta 10 -kehittämis toimet on määritelty yksiköissä ja toimenpiteet ovat käynnissä.</p>

Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Elämyspolun kehittäminen osana opetussuunnitelmaa. Aktiivisuuden lisääminen elämyspolun käyttämisessä.	Oppilaiden osallistuminen elämyspolun tapahtumiin (prosenttiosuus vuosiluokista)	Elämyspolkua on kehitetty saavutettavammaksi ja tiedotusta on parannettu. Osallisuutta on saatu kasvatettua: alakouluille kotiseutu-päivä 100 %, konsertti 100 %, tanssiesitys 100 %, itsenäisyys-juhla 100 %, kirjastokäynnit 90 %, museo/taide 35 %, museo/arkeologia 13 %. Yläkoulu TFO 100 %, kirjastokäynnit 90 %.
--	--	--	---

3.4. Raisio-opisto

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2023
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Opiskelu- ja harrastustoimintaan osallistuvien määrän nostaminen. Opetusohjelman kehittäminen, painopistealueena terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit.	Asiakaskäynnit (43 923), kurssilaiset (4370). Terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit: kurssimäärä (148), osallistuja- (1845) ja käyntimäärät (23 016). Vuoden 2021 määrät suluissa.	Asiakaskäynnit (66 706), kurssilaiset (6777). Terveyttä ja hyvinvointia edistävät kurssit: kurssimäärä (143), osallistuja- (2905) ja käyntimäärät (35 565).
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Lisätä kuntalaisten osallistumista toiminnan suunnitteluun. Opetusohjelman suunnitteluun osallistavan kyselyn toteuttaminen.	Asiakastoiveiden pohjalta ohjelmaan saatujen kurssien määrä ja toteutuneet kurssit.	Vastauksia yht. 93, suuri osa vastaajista toivoi jatkoa käynnissä olevalle kurssille, 11 toivekurssia toteutui.

3.5. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite / Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma 2023
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Varhaiskasvatusverkoston ajantasaisuus/Lapsimäärien seuraaminen aluettain	Varhaiskasvatushakemusten määrä ja tarpeeseen vastaaminen	Paikat eivät ole riittäneet ja uusia yksiköitä on jouduttu perustamaan. Kunnaankadun päiväkoti aloitti toimintansa tammikuussa. Venheenkadun päiväkoti siirtyi kaupungin toiminnaksi elokuussa.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistuminen / Osallistuminen OKM:n kokeiluun vuosina 2021 - 2024	kokeiluun osallistuvien lasten osuus ikäluokasta, tutkimustulokset	Vuonna 2017 syntyneistä 23,3 % on kokeilun piirissä. Tutkimustulokset julkaistaan vuonna 2025, väliraportin mukaan tulokset Raision osalta olivat hyviä.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen / Nivelvaiheyhteistyön kehittäminen, toimintakulttuurien yhteisten osa-alueiden kehittäminen, pitkän aikavälin suunnitelma	Yhteistyöstä saatu palaute	Yhdessä perusopetuksen kanssa on työstyetty tuen pitkän aikavälin suunnitelmaa ja tuen strategiaa. Yhteistyö toimii joissakin yksiköissä hyvin, joissain on paljon kehittämistä. Yhtenäisten tapojen työstäminen on aloitettu.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Uuden varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen ja kolmitasoinen tuki / Koulutukset	Asiakastyytyväisyyskysely, tuen lasten määrä	Varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyvässä kyselyssä huoltajat antoivat hyvät arvosanat. Tehostetun tuen piirissä lapsia oli 96 ja erityisen tuen piirissä 31.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Koulutettu henkilökunta / Etsitään keinoja, jolla Raision kaupunki olisi houkutteleva työpaikka	Koulutetun henkilökunnan määrä, Kunta10	Henkilöstöpula on jatkunut ja jopa pahentunut vuonna 2023. Järjestelyvaraeriä kohdennettiin varhaiskasvatukseen.

Monipuoliset liikuntaja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille	Poikkihallinnollinen nivelvaiheen ylittävä liikkumisen edistämisen työryhmä. Sovitut yhteiset toiminnalliset tavoitteet ja käytänteet kaupunkitasolla sekä yksikötasolla sovitut liikkumisen edistämisen edistämiseksi.	Valtakunnallinen nykytilan arviointi täytetään kaikissa yksiköissä vähintään joka neljäs vuosi.	Liikunnallisen elämäntavan ohjausryhmä toimii poikkihallinnollisena nivelvaiheen ylittävänä liikkumisen edistämisen työryhmänä. Nykytilan arvioinnit tehty.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kirjaston, kulttuurin ja museon yleistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien mukaisesti. Lasten ja nuorten kielellisten valmiuksien kehittäminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa monipuolisin lukutaitokampanjoin, omakielisten palvelujen hyödyntäminen.	Elämyspolun toteutumisen seuranta, luokkamäärät, prosenttiosuus luokista. Toteutuneet kampanjat, omakielisten palvelujen käyttö.	Elämyspolkua on kehitetty saavutettavammaksi ja tiedotusta on parannettu. Osallisuutta on saatu kasvatettua: esikoululaisille tanssi-, teatteri- ja elokuvaesitys, osallisuusprosentti keskimäärin 85 %, kirjastokäynnit 100 %, museokäynnit 72 %.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Turvallisen arjen ylläpitäminen muuttuvassa maailmassa / vuorovaikutukseen, läsnäoloon ja hyvinvointiin panostaminen	Asiakastytyväisyyskysely, tuen lasten määrä	Vuonna 2023 varhaiskasvatuksessa tehostetun tuen hallintopäätöksiä oli 96 ja erityisen tuen päätöksiä 31.

4. Käyttötalous

4.1. Taloudelliset tavoitteet

Ulkoiset määrärahat 2023 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2021	-34 794 539 €	3 788 836 €	-31 005 703 €
TP2022	-36 336 673 €	4 076 074 €	-32 260 599 €
TAM2023	-41 581 103 €	4 962 937 €	-36 618 166 €
TP2023	-42 391 545 €	4 996 814 €	-37 394 731 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökustannukset (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2021	-27 593 217 €	564,6
TP2022	-28 139 285 €	565,1
TAM2023	-32 542 389 €	618,2
TP2023	-32 944 883 €	622,4

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2021	-4 930 168 €
TP2022	-5 822 874 €
TAM2023	-6 201 459 €
TP2023	-6 844 133 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2021	-965 872 €
TP2022	-1 033 285 €
TAM2023	-1 337 800 €
TP2023	-1 081 899 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2021	-121 823 €
TP2022	-119 701 €
TAM2023	-218 015 €
TP2023	-228 223 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2023	TP2023	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	4 962 937 €	4 996 814 €	33 877 € 0,7 %
Hanke-rahoitusta toteutui 1 719 554 €, toteutuma oli 613 753 € (+56 %) yli alkuperäisen talousarvion Varhaiskasvatuksen päivähoitomaksuja toteutui 57 475 € (+ 7,2 %) enemmän kuin oli talousarviossa. Mylly-Antin valtion osuudet eivät kirjautuneet sivistyslautakunnan tuloksi.			
Toimintamenot (ulkoiset)	-41 581 103 €	-42 391 545 €	-810 442 € 1,9 %
Kalusto-, oppikirja- ja kalustemenot olivat -255 901 € (-19%) talousarviota pienemmät. Palvelusetelimenot varhaiskasvatuksessa olivat 1 001 306 € (+49,8 %) isommat kuin talousarviossa.			

4.2. Käyttötalous

Käyttötalous ulkoiset (€) Sivistyslautakunta	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 680 839	173 091	1 853 930	1 430 626,92	423 303,08	77,17 %
Maksutuotot	1 205 700		1 205 700	1 357 565,57	-151 865,57	112,60 %
Tuet ja avustukset	1 105 801	795 230	1 901 031	1 749 495,25	151 535,75	92,03 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	2 276		2 276	459 126,42	-456 850,42	20 172,51 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 994 616	968 321	4 962 937	4 996 814,16	-33 877,16	100,68 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-25 233 601	-659 678	-25 893 279	-26 248 437,45	355 158,45	101,37 %
Eläkekulut	-5 317 976	-194 564	-5 512 540	-5 459 205,09	-53 334,91	99,03 %
Muut henkilösivukulut	-1 136 570		-1 136 570	-1 237 240,06	100 670,06	108,86 %
Henkilöstökulut yhteensä	-31 688 147	-854 242	-32 542 389	-32 944 882,60	402 493,60	101,24 %
Palvelujen ostot	-6 027 362	-174 097	-6 201 459	-6 844 133,24	642 674,24	110,36 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 326 400	-11 400	-1 337 800	-1 081 898,63	-255 901,37	80,87 %
Avustukset	-1 256 000		-1 256 000	-1 223 883,33	-32 116,67	97,44 %
Vuokrat	-218 015		-218 015	-228 222,55	10 207,55	104,68 %
Muut toimintakulut	-25 440		-25 440	-68 524,68	43 084,68	269,36 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-40 541 364	-1 039 739	-41 581 103	-42 391 545,03	810 442,03	101,95 %
TOIMINTAKATE	-36 546 748	-71 418	-36 618 166	-37 394 730,87	776 564,87	102,12 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 894		-11 894	-27 609,70	15 715,70	232,13 %
TILIKAUDEN TULOS	-36 558 642	-71 418	-36 630 060	-37 422 340,57	792 280,57	102,16 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-36 558 642	-71 418	-36 630 060	-37 422 340,57	792 280,57	102,16 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Sivistyslautakunta	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 680 839	173 091	1 853 930	1 430 639,99	423 290,01	77,17 %
Maksutuotot	1 205 700		1 205 700	1 357 565,57	-151 865,57	112,60 %
Tuet ja avustukset	1 105 801	795 230	1 901 031	1 749 495,25	151 535,75	92,03 %
Vuokrat	36 550		36 550	28 753,89	7 796,11	78,67 %
Muut toimintatuotot	2 276		2 276	459 126,42	-456 850,42	20 172,51 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 031 166	968 321	4 999 487	5 025 581,12	-26 094,12	100,52 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-25 233 601	-659 678	-25 893 279	-26 248 437,45	355 158,45	101,37 %
Eläkekulut	-5 317 976	-194 564	-5 512 540	-5 459 205,09	-53 334,91	99,03 %
Muut henkilösivukulut	-1 136 570		-1 136 570	-1 237 240,06	100 670,06	108,86 %
Henkilöstökulut yhteensä	-31 688 147	-854 242	-32 542 389	-32 944 882,60	402 493,60	101,24 %
Palvelujen ostot	-10 854 548	-174 097	-11 028 645	-12 015 103,06	986 458,06	108,94 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 327 400	-11 400	-1 338 800	-1 083 421,28	-255 378,72	80,92 %
Avustukset	-1 256 000		-1 256 000	-1 223 883,33	-32 116,67	97,44 %
Vuokrat	-6 243 185		-6 243 185	-6 271 220,69	28 035,69	100,45 %
Muut toimintakulut	-25 440		-25 440	-68 524,68	43 084,68	269,36 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-51 394 720	-1 039 739	-52 434 459	-53 607 035,64	1 172 576,64	102,24 %
TOIMINTAKATE	-47 363 554	-71 418	-47 434 972	-48 581 454,52	1 146 482,52	102,42 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 894		-11 894	-27 609,70	15 715,70	232,13 %
TILIKAUDEN TULOS	-47 375 448	-71 418	-47 446 866	-48 609 064,22	1 162 198,22	102,45 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-47 375 448	-71 418	-47 446 866	-48 609 064,22	1 162 198,22	102,45 %

4.2.1. Hallinto ja hankkeet, tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Yhteiset palvelut	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot				30 749,00	-30 749,00	
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	376 000	718 297	1 094 297	920 582,42	173 714,58	84,13 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot				-5 360,45	5 360,45	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	376 000	718 297	1 094 297	945 970,97	148 326,03	86,45 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-575 107	-473 500	-1 048 607	-1 044 525,68	-4 081,32	99,61 %
Eläkekulut	-118 046	-150 500	-268 546	-196 705,31	-71 840,69	73,25 %
Muut henkilösivukulut	-25 825		-25 825	-46 774,11	20 949,11	181,12 %
Henkilöstökulut yhteensä	-718 978	-624 000	-1 342 978	-1 288 005,10	-54 972,90	95,91 %
Palvelujen ostot	-382 938	-94 297	-477 235	-93 021,89	-384 213,11	19,49 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 500		-10 500	-31 005,97	20 505,97	295,29 %
Avustukset	-6 000		-6 000		-6 000,00	
Vuokrat				-717,75	717,75	
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-1 481,00	481,00	148,10 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 119 416	-718 297	-1 837 713	-1 414 231,71	-423 481,29	76,96 %
TOIMINTAKATE	-743 416		-743 416	-468 260,74	-275 155,26	62,99 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-743 416		-743 416	-468 260,74	-275 155,26	62,99 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-743 416		-743 416	-468 260,74	-275 155,26	62,99 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Yhteiset palvelut	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot				30 749,00	-30 749,00	
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	376 000	718 297	1 094 297	920 582,42	173 714,58	84,13 %
Vuokrat						
Muut toimintatuotot				-5 360,45	5 360,45	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	376 000	718 297	1 094 297	945 970,97	148 326,03	86,45 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-575 107	-473 500	-1 048 607	-1 044 549,68	-4 057,32	99,61 %
Eläkekulut	-118 046	-150 500	-268 546	-196 705,31	-71 840,69	73,25 %
Muut henkilösivukulut	-25 825		-25 825	-46 774,11	20 949,11	181,12 %
Henkilöstökulut yhteensä	-718 978	-624 000	-1 342 978	-1 288 029,10	-54 948,90	95,91 %
Palvelujen ostot	-422 201	-94 297	-516 498	-137 516,38	-378 981,62	26,62 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 500		-10 500	-31 005,97	20 505,97	295,29 %
Avustukset	-6 000		-6 000		-6 000,00	
Vuokrat	-32 229		-32 229	-32 949,75	720,75	102,24 %
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-1 481,00	481,00	148,10 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 190 908	-718 297	-1 909 205	-1 490 982,20	-418 222,80	78,09 %
TOIMINTAKATE	-814 908		-814 908	-545 011,23	-269 896,77	66,88 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-814 908		-814 908	-545 011,23	-269 896,77	66,88 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-814 908		-814 908	-545 011,23	-269 896,77	66,88 %

4.2.2. Oppilashuolto

Käyttötalous ulkoiset (€) Oppilashuolto	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot						
Eläkekulut				129,02	-129,02	
Muut henkilösivukulut				32,61	-32,61	
Henkilöstökulut yhteensä				161,63	-161,63	
Palvelujen ostot				-13,55	13,55	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ				148,08	-148,08	
TOIMINTAKATE				148,08	-148,08	
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS				148,08	-148,08	
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ				148,08	-148,08	

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Oppilashuolto	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot						
Eläkekulut				129,02	-129,02	
Muut henkilösivukulut				32,61	-32,61	
Henkilöstökulut yhteensä				161,63	-161,63	
Palvelujen ostot				-13,55	13,55	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ				148,08	-148,08	
TOIMINTAKATE				148,08	-148,08	
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS				148,08	-148,08	
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ				148,08	-148,08	

4.3. Käyttötalous lukio, tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Lukio	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	100 000		100 000	99 782,26	217,74	99,78 %
Maksutuotot	30 000		30 000	27 268,04	2 731,96	90,89 %
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	-8,91	5 008,91	-0,18 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot				397,96	-397,96	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	135 000		135 000	127 439,35	7 560,65	94,40 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 799 000		-1 799 000	-1 871 735,35	72 735,35	104,04 %
Eläkekulut	-374 538		-374 538	-379 655,57	5 117,57	101,37 %
Muut henkilösivukulut	-81 046		-81 046	-87 455,73	6 409,73	107,91 %
Henkilöstökulut yhteensä	-2 254 584		-2 254 584	-2 338 846,65	84 262,65	103,74 %
Palvelujen ostot	-77 296		-77 296	-63 972,96	-13 323,04	82,76 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-289 500		-289 500	-206 945,19	-82 554,81	71,48 %
Avustukset						
Vuokrat	-13 848		-13 848	-12 836,12	-1 011,88	92,69 %
Muut toimintakulut	-1 400		-1 400	-2 224,76	824,76	158,91 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 636 628		-2 636 628	-2 624 825,68	-11 802,32	99,55 %
TOIMINTAKATE	-2 501 628		-2 501 628	-2 497 386,33	-4 241,67	99,83 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-2 501 628		-2 501 628	-2 497 386,33	-4 241,67	99,83 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 501 628		-2 501 628	-2 497 386,33	-4 241,67	99,83 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Lukio	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	100 000		100 000	99 782,26	217,74	99,78 %
Maksutuotot	30 000		30 000	27 268,04	2 731,96	90,89 %
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	-8,91	5 008,91	-0,18 %
Vuokrat	18 000		18 000	28 839,96	-10 839,96	160,22 %
Muut toimintatuotot				397,96	-397,96	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	153 000		153 000	156 279,31	-3 279,31	102,14 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 799 000		-1 799 000	-1 871 735,35	72 735,35	104,04 %
Eläkekulut	-374 538		-374 538	-379 655,57	5 117,57	101,37 %
Muut henkilösivukulut	-81 046		-81 046	-87 455,73	6 409,73	107,91 %
Henkilöstökulut yhteensä	-2 254 584		-2 254 584	-2 338 846,65	84 262,65	103,74 %
Palvelujen ostot	-628 600		-628 600	-572 389,27	-56 210,73	91,06 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-289 500		-289 500	-206 961,22	-82 538,78	71,49 %
Avustukset						
Vuokrat	-637 211		-637 211	-637 783,80	572,80	100,09 %
Muut toimintakulut	-1 400		-1 400	-2 224,76	824,76	158,91 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 811 295		-3 811 295	-3 758 205,70	-53 089,30	98,61 %
TOIMINTAKATE	-3 658 295		-3 658 295	-3 601 926,39	-56 368,61	98,46 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-3 658 295		-3 658 295	-3 601 926,39	-56 368,61	98,46 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 658 295		-3 658 295	-3 601 926,39	-56 368,61	98,46 %

4.4. Käyttötalous perusopetus, tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Perusopetus	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 573 439	173 091	1 746 530	1 217 621,52	528 908,48	69,72 %
Maksutuotot	175 000		175 000	237 715,00	-62 715,00	135,84 %
Tuet ja avustukset		5 381	5 381	106 370,50	-100 989,50	1 976,78 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	2 276		2 276	456 306,67	-454 030,67	20 048,62 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 750 715	178 472	1 929 187	2 018 013,69	-88 826,69	104,60 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-13 343 837	-111 644	-13 455 481	-13 139 181,94	-316 299,06	97,65 %
Eläkekulut	-2 844 398	-25 883	-2 870 281	-2 706 933,96	-163 347,04	94,31 %
Muut henkilösivukulut	-600 335		-600 335	-622 093,02	21 758,02	103,62 %
Henkilöstökulut yhteensä	-16 788 570	-137 527	-16 926 097	-16 468 208,92	-457 888,08	97,29 %
Palvelujen ostot	-3 107 833	-79 800	-3 187 633	-3 275 645,88	88 012,88	102,76 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-871 278	-11 400	-882 678	-703 496,64	-179 181,36	79,70 %
Avustukset						
Vuokrat	-165 988		-165 988	-187 655,18	21 667,18	113,05 %
Muut toimintakulut	-18 900		-18 900	-35 894,80	16 994,80	189,92 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 952 569	-228 727	-21 181 296	-20 670 901,42	-510 394,58	97,59 %
TOIMINTAKATE	-19 201 854	-50 255	-19 252 109	-18 652 887,73	-599 221,27	96,89 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 894		-11 894	-27 609,70	15 715,70	232,13 %
TILIKAUDEN TULOS	-19 213 748	-50 255	-19 264 003	-18 680 497,43	-583 505,57	96,97 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-19 213 748	-50 255	-19 264 003	-18 680 497,43	-583 505,57	96,97 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Perusopetus	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 573 439	173 091	1 746 530	1 217 621,52	528 908,48	69,72 %
Maksutuotot	175 000		175 000	237 715,00	-62 715,00	135,84 %
Tuet ja avustukset		5 381	5 381	106 370,50	-100 989,50	1 976,78 %
Vuokrat	18 550		18 550	20 602,33	-2 052,33	111,06 %
Muut toimintatuotot	2 276		2 276	456 306,67	-454 030,67	20 048,62 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 769 265	178 472	1 947 737	2 038 616,02	-90 879,02	104,67 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-13 343 837	-111 644	-13 455 481	-13 139 157,94	-316 323,06	97,65 %
Eläkekulut	-2 844 398	-25 883	-2 870 281	-2 706 933,96	-163 347,04	94,31 %
Muut henkilösivukulut	-600 335		-600 335	-622 093,02	21 758,02	103,62 %
Henkilöstökulut yhteensä	-16 788 570	-137 527	-16 926 097	-16 468 184,92	-457 912,08	97,29 %
Palvelujen ostot	-5 586 925	-79 800	-5 666 725	-5 838 518,24	171 793,24	103,03 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-872 278	-11 400	-883 678	-704 335,41	-179 342,59	79,70 %
Avustukset						
Vuokrat	-3 772 059		-3 772 059	-3 802 240,25	30 181,25	100,80 %
Muut toimintakulut	-18 900		-18 900	-35 894,80	16 994,80	189,92 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-27 038 732	-228 727	-27 267 459	-26 849 173,62	-418 285,38	98,47 %
TOIMINTAKATE	-25 269 467	-50 255	-25 319 722	-24 810 557,60	-509 164,40	97,99 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 894		-11 894	-27 609,70	15 715,70	232,13 %
TILIKAUDEN TULOS	-25 281 361	-50 255	-25 331 616	-24 838 167,30	-493 448,70	98,05 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-25 281 361	-50 255	-25 331 616	-24 838 167,30	-493 448,70	98,05 %

4.5. Käyttötalous Raisio-opisto, tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Raisio-opisto	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	900		900	3 278,36	-2 378,36	364,26 %
Maksutuotot	206 200		206 200	246 962,84	-40 762,84	119,77 %
Tuet ja avustukset				2 611,02	-2 611,02	
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot				3 920,07	-3 920,07	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	207 100		207 100	256 772,29	-49 672,29	123,98 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-454 561		-454 561	-456 006,55	1 445,55	100,32 %
Eläkekulut	-94 717		-94 717	-90 154,03	-4 562,97	95,18 %
Muut henkilösivukulut	-20 411		-20 411	-19 986,19	-424,81	97,92 %
Henkilöstökulut yhteensä	-569 689		-569 689	-566 146,77	-3 542,23	99,38 %
Palvelujen ostot	-47 211		-47 211	-29 371,40	-17 839,60	62,21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 700		-7 700	-9 764,26	2 064,26	126,81 %
Avustukset						
Vuokrat	-27 000		-27 000	-21 036,69	-5 963,31	77,91 %
Muut toimintakulut	-4 000		-4 000	-275,47	-3 724,53	6,89 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-655 600		-655 600	-626 594,59	-29 005,41	95,58 %
TOIMINTAKATE	-448 500		-448 500	-369 822,30	-78 677,70	82,46 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-448 500		-448 500	-369 822,30	-78 677,70	82,46 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-448 500		-448 500	-369 822,30	-78 677,70	82,46 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Raisio-opisto	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	900		900	3 278,36	-2 378,36	364,26 %
Maksutuotot	206 200		206 200	246 962,84	-40 762,84	119,77 %
Tuet ja avustukset				2 611,02	-2 611,02	
Vuokrat				-20 688,40	20 688,40	
Muut toimintatuotot				3 920,07	-3 920,07	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	207 100		207 100	236 083,89	-28 983,89	114,00 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-454 561		-454 561	-456 006,55	1 445,55	100,32 %
Eläkekulut	-94 717		-94 717	-90 154,03	-4 562,97	95,18 %
Muut henkilösivukulut	-20 411		-20 411	-19 986,19	-424,81	97,92 %
Henkilöstökulut yhteensä	-569 689		-569 689	-566 146,77	-3 542,23	99,38 %
Palvelujen ostot	-73 590		-73 590	-55 273,68	-18 316,32	75,11 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 700		-7 700	-9 782,67	2 082,67	127,05 %
Avustukset						
Vuokrat	-62 000		-62 000	-62 029,58	29,58	100,05 %
Muut toimintakulut	-4 000		-4 000	-275,47	-3 724,53	6,89 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-716 979		-716 979	-693 508,17	-23 470,83	96,73 %
TOIMINTAKATE	-509 879		-509 879	-457 424,28	-52 454,72	89,71 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-509 879		-509 879	-457 424,28	-52 454,72	89,71 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-509 879		-509 879	-457 424,28	-52 454,72	89,71 %

4.6. Käyttötalous varhaiskasvatus, tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	6 500		6 500	79 195,78	-72 695,78	1 218,40 %
Maksutuotot	794 500		794 500	845 619,69	-51 119,69	106,43 %
Tuet ja avustukset	724 801	71 552	796 353	719 940,22	76 412,78	90,40 %
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot				3 862,17	-3 862,17	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 525 801	71 552	1 597 353	1 648 617,86	-51 264,86	103,21 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-9 061 096	-74 534	-9 135 630	-9 736 987,93	601 357,93	106,58 %
Eläkekulut	-1 886 277	-18 181	-1 904 458	-2 085 885,24	181 427,24	109,53 %
Muut henkilösivukulut	-408 953		-408 953	-460 963,62	52 010,62	112,72 %
Henkilöstökulut yhteensä	-11 356 326	-92 715	-11 449 041	-12 283 836,79	834 795,79	107,29 %
Palvelujen ostot	-2 412 084		-2 412 084	-3 382 107,56	970 023,56	140,22 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-147 422		-147 422	-130 686,57	-16 735,43	88,65 %
Avustukset	-1 250 000		-1 250 000	-1 223 883,33	-26 116,67	97,91 %
Vuokrat	-11 179		-11 179	-5 976,81	-5 202,19	53,46 %
Muut toimintakulut	-140		-140	-28 648,65	28 508,65	20 463,32 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 177 151	-92 715	-15 269 866	-17 055 139,71	1 785 273,71	111,69 %
TOIMINTAKATE	-13 651 350	-21 163	-13 672 513	-15 406 521,85	1 734 008,85	112,68 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-13 651 350	-21 163	-13 672 513	-15 406 521,85	1 734 008,85	112,68 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-13 651 350	-21 163	-13 672 513	-15 406 521,85	1 734 008,85	112,68 %
Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut	TA 2023	TA-muutos 2023	TA+muutos 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	6 500		6 500	79 208,85	-72 708,85	1 218,60 %
Maksutuotot	794 500		794 500	845 619,69	-51 119,69	106,43 %
Tuet ja avustukset	724 801	71 552	796 353	719 940,22	76 412,78	90,40 %
Vuokrat						
Muut toimintatuotot				3 862,17	-3 862,17	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 525 801	71 552	1 597 353	1 648 630,93	-51 277,93	103,21 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-9 061 096	-74 534	-9 135 630	-9 736 987,93	601 357,93	106,58 %
Eläkekulut	-1 886 277	-18 181	-1 904 458	-2 085 885,24	181 427,24	109,53 %
Muut henkilösivukulut	-408 953		-408 953	-460 963,62	52 010,62	112,72 %
Henkilöstökulut yhteensä	-11 356 326	-92 715	-11 449 041	-12 283 836,79	834 795,79	107,29 %
Palvelujen ostot	-4 143 232		-4 143 232	-5 411 391,94	1 268 159,94	130,61 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-147 422		-147 422	-131 336,01	-16 085,99	89,09 %
Avustukset	-1 250 000		-1 250 000	-1 223 883,33	-26 116,67	97,91 %
Vuokrat	-1 739 686		-1 739 686	-1 736 217,31	-3 468,69	99,80 %
Muut toimintakulut	-140		-140	-28 648,65	28 508,65	20 463,32 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 636 806	-92 715	-18 729 521	-20 815 314,03	2 085 793,03	111,14 %
TOIMINTAKATE	-17 111 005	-21 163	-17 132 168	-19 166 683,10	2 034 515,10	111,88 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-17 111 005	-21 163	-17 132 168	-19 166 683,10	2 034 515,10	111,88 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 111 005	-21 163	-17 132 168	-19 166 683,10	2 034 515,10	111,88 %

5. Kirjallinen selonteko listatuista kokonaisuuksista

5.1. Olennaiset muutokset lautakunnan tuloperusteissa ja tehtävissä vuonna 2023

Mylly-Antin koulu siirtyi Raision kaupungin hoidettavaksi vuoden 2023 alussa.

5.2. Tiivistelmä merkittävistä poikkeamista tilinpäätösvouden 2023 kaupunginvaltuustossa hyväksytyyn talousarvioon (TAM2023) verrattuna

Tulot:

Hanke-rahoitusta toteutui 1 719 554 €, toteutuma oli 613 753 € (+56 %) yli alkuperäisen talousarvion. Varhaiskasvatuksen päivähoitomaksuja toteutui 57 475 € (+ 7,2 %) enemmän kuin oli talousarviossa. Mylly-Antin valtion osuudet eivät kirjautuneet sivistyslautakunnan tuloksi.

Menot:

Kalusto-, oppikirja- ja kalustemenot olivat 263 002 € (-23 %) talousarviota pienemmät. Palvelusetelimenot varhaiskasvatuksessa olivat 1 001 306 € (+49,8 %) isommat kuin talousarviossa.

5.3. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä lautakunnan toiminnan ja talouden näkökulmasta

Uudet yksiköt perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa tulevat lisäämään investointimenoja lähivuosina.

Varhaiskasvatuksen lasten ja koululaisten määrä pysynee lähivuosina nykyisellä tasolla.

Varhaiskasvatuksen piiriin tulevat lapset ovat aiempaa nuorempia, mikä vaikuttaa henkilöstömitoitukseen, henkilöstön koulutustason muutos tulee näkymään kasvavina henkilöstökustannuksina.

6. Sopeuttamistoimenpiteet

Sopeutustoimi	Kustannuspaikka	Suunniteltu sopeutusmäärä, €	Toteutunut sopeutusmäärä, €	Suunnitelu vs. toteutunut, €	Selite tehdyistä toimenpiteistä sekä syistä, mikäli sopeutustavoite ei ole täytynyt	Sopeutusohjelmassa määritetty vastuuhenkilö
Varhaiskasvatustyksiköiden johtamisjärjestelyt palveluverkkoselvityksen yhteydessä. Lisäksi voidaan luopua varahoitopaikoista ryhmäpäiväkodeissa, kun perhepäivähoitajien lasten varahoito järjestetään päiväkodeissa. Yhden ryhmäpäiväkodin toimintakulut ovat n. 150.000 €/v.		150 000	0	-150 000	Ei ole mahdollista luopua varahoitopaikoista lasten määrän ja ikärakenteen takia.	Nina Ali-Keskikylä, Leena Laakso
Sivistyslautakunta Yhteensä		150 000	0	-150 000		

7. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Lautakuntatasolla seurataan talousarvion ja tavoitteiden toteutumista kuukausittain menojen ja tulojen hyväksymisjärjestelyt ovat toimivat. Asiantarkastajat, hyväksyjät ja varahyväksyjät on määritelty. Yksiköiden johtajat hyväksyvät menot ja tulot.

Sivistystoimialan sopimukset koskevat yhteistyötä Turun kaupungin kanssa ruotsinkielisessä opetuksessa ja erityisopetuksessa ja varhaiskasvatuksen palveluseteli palveluntuottajia. Sopimukset on rekisteröity asianhallintajärjestelmään.

7.1. Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Sivistysjohtajan ja muiden tilivelvollisten sekä esimiesten tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta palvelualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Hallintosäännössä määritellyt vastuut johtamisen ja toiminnan kannalta ovat selkeitä. Tehtäväkuvat toimialalla on pääosin päivitetty ja vielä päivittämättömien tehtäväkuvien päivitys on käynnissä. Henkilöstön perehdytyksestä ja varahenkilöjärjestelystä vastaa kukin palvelualue osaltaan palvelualuejohtajan johdolla.

7.2. Kokonaisvaltainen riskienhallinta

Lautakunta vastaa toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi keskeiset johtopäätökset kaupunginhallitukselle. Talouden toteumat ja tiedot toiminnan toteutumisesta ja muutoksista toiminnassa tuodaan säännöllisesti sivistys- ja vapaa-aikalautakuntaan käsiteltäviksi. Riskien tunnistamista ja arviointia tehdään koulujen, lukion, opiston ja varhaiskasvatuksen toiminnan järjestämisen yhteydessä säännöllisesti. Toiminnan suunnittelu on pitkäjänteistä ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa. Talouden seuranta on jatkuvaa, samoin henkilöstön työhyvinvoinnin seuranta. Yksiköillä on ajantasaiset kriisi- ja turvallisuussuunnitelmat, jotka on päivitetty. Poikkeusoloihin varautumista on harjoiteltu. Käytössä on toimiva väkivaltatilanteiden, onnettomuuksien ja läheltä piti –tilanteiden ilmoitusjärjestelmä työsuojeluun. Henkilöstölle on järjestetty ensiapu- ja alkusammutuskoulutusta.

7.3. Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

Lautakuntatasolla seurataan talousarvion ja tavoitteiden toteutumista kuukausittain kirjanpito-ohjelman raporteilla. Johtoryhmän tasolla talousarvion toteutumista seurataan toistuvasti.

Palvelutarvetta ja henkilöstörakennetta ja sen muutostarpeita tarkastellaan johtoryhmätasolla ja palvelualueittain säännöllisesti. Kehityskeskustelut käydään vuosittain henkilöstön kanssa. Työhyvinvointikartoituksia tehdään työyksiköissä säännöllisesti. Toimipaikoilla on toteutettu riskienkartoitukset ja tehty tarvittavat toimenpiteet työterveyden ja AVI:n tarkastusten täydennyspyyntöjen toimeksiantoina.

7.4. Seuranta ja arviointi

Toimialajohtaja, opetuksen kehittämispäällikkö ja talouspäällikkö huolehtivat talouden riskien seurannasta, toimintatulojen ja –menojen kertymisen ja kehityksen seurannasta, sekä palvelualuejohtajat valvovat omia yksikköjään. Toiminnan riskien seurantaan osallistuvat kaikki yksiköissä työskentelevät palvelualuejohtajien johdolla. Talousarvioin toteutumista seurataan säännöllisesti niin johtoryhmässä kuin lautakunnassa.

Palvelualuejohtajat hyväksyvät menot ja tulot. Laskujen hyväksyjistä on tehty sivistysjohtajan päätös, hyväksymisjärjestelyt ovat toimivat.

7.5. Raportointi ja viestintä

Lautakuntien raportoinnissa seurataan valtuuston laatimaa talousarvion ohjeistusta. Palvelualuejohtajat, sivistysjohtaja ja talouspäällikkö vastaavat viestinnästä ja raportoinnista sovituin käytäntein niin talouden kuin toiminnan osalta. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Henkilöstö ja tiimipalavereja järjestetään säännöllisesti. Johtoryhmässä on mukana henkilöstön edustus.

8. Riskienhallinta-arvio vuodelta 2023

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2023 ja arvio tulevasta
Omaisuu den tuhoutuminen tai sen arvonmenetys	Irtaimen ja kaluston tuhoutuminen/häviäminen	1	3	3	Irtaimen ja kaluston huolto ja ylläpito, vakuuttaminen ja valvonta, tuhoutuneiden korvaaminen uusilla.	Riski ei ole toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilölle tai toiminnalle	Asiakkaille aiheutetut vahingot	1	4	4	Vakuuttaminen valvonta, henkilöstön osaamisen varmistaminen koulutuksin. Aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen.	Riski ei ole toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Sopimusriskit	Äkillinen koulupaikkojen ja päivähoitopaikkojen tarve	1	3	3	Tilojen määrä riittävä. Yhteistyösopimusten ajantasaisuus.	Riski ei ole toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Henkinen kuormittuminen	Työ kuormittaa yli sietokyvyn	1	4	4	Työn kuormittavuuden oikea sovittaminen, henkilöstömitoituksen resursointi oikein. Varahenkilöjärjestelmä, työsuojaus, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto ja työnohjaus.	Riski osittain toteutunut (mm. poikkeusolot ja lasten tuen tarpeet vaikuttivat henkiseen kuormittumiseen), riskiarvio ennallaan.
Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu/lasku	Tilat loppuvat kesken tai tyhjää tilaa	1	3	3	Palveluverkon pitkän aikavälin suunnittelu ja toteutus lasten määrään suhteuttaen.	Riski ei ole toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Varhaiskasvatuksen lapsimäärän kasvu/lasku	Tilat loppuvat kesken tai tyhjää tilaa	1	3	3	Tiloja käytössä jonkin verran yli tarpeen. Käyttöönotto kysynnän vaihteluja vastaavasti. Palveluverkon pitkän aikavälin suunnittelu ja toteutus lasten määrään suhteuttaen.	Riski toteutunut, yksi uusi yksikkö aloitti toiminnan vuonna 2023. Riskiarvio ennallaan, riski jo toteutunut, uusi yksikkö aloitti tammikuussa 2024.
Riittävän ja koulutetun henkilökunnan rekrytointi	Päiväkodissa/ryhmäpäiväkodissa ei ole riittävää henkilöstöä, minkä seurauksena kaikkia lapsia ei voida ottaa vastaan.	3	3	9	Riittävä varahenkilöjärjestelmä tai rekrytointivastaava nopeuttamaan sijaisten rekrytointiprosessia.	Riski osittain toteutunut, henkilökunnan saatavuudessa vaikeuksia, riskiarvio ennallaan.

9. Investoinnit

Sivistyslautakunta	TA2023	TP2023	Erotus	Toteutuma-%
Opetuksen robotiikka, Steam				
	30 000 €	28 582 €	-1 418 €	95,3
Pihakalusteet				
	50 000 €	50 000 €	0 €	100,0
Yhteensä				
	80 000 €	78 582 €	-1 418 €	98,2